

Legenda o říční víle Agaře

Oslava řeky Ohře – pátek 14.8.2015

V těch dávných dobách, kdy se tvořily hory a nížiny, začal na severní straně Sněžné hory prýštit silný a čistý pramen. Brzy vyplnil svou vodou celé údolí pod horou. Vzniklo velké jezero, které bylo stále větší a větší a jednoho dne se v něm narodila malá vodní víla se svým rybím potěrem. Ryby v jezeře dováděly a víla je učila různým veselým kouskům. Tak plynuly dny a nic jim nechybělo. Pak se ale stalo, že víla měla v noci za úplňku sen. V tom snu dostala úkol, aby se svým rybím společenstvím doplula do moře. Ale co to je moře? A jak se z jezera k moři dostat a kde vlastně to moře je? Ten sen se jí vracel a ona si tím lámala hlavu až ji z toho bolela. Naštěstí ji po čase navštívila starší víla ze sousedního jezera jménem Mohana a ta jí poradila. Voda v jezeře se musí měnit. Udělej koryto do sousedního údolí, aby voda mohla odtékat a tak to dělej než dorazíš k velkému jezeru se slanou vodou a to je moře. Ale kde mám to koryto udělat a jak, ptala se mladá víla. Mohana ji ukázala místo, kde má začít. Teď se dobře dívej. Mohana se zhluboka nadechla a jediným fouknutím zvedla vysoké vlny jezerní vody. Vlny narážely do břehu a jeho část vymlely. Teď to zkus ty, řekla mladé víle. Ta se také zhluboka nadechla a jedním fouknutím zvedla vlny tak jako Mohana. Vlny narážely do stejného místa a vymlely břeh do větší hloubky. No vidíš jak ti to jde, ale než se prokutáš do vedlejšího údolí musím ti dát vílí jméno, protože až budeš v sousedním údolí, tak vznikne řeka a ta se bude jmenovat po tobě. A jaké jméno mi tedy dáš Mohano, ptá se mladá víla? Tvé jméno je na věky věků AGARA řekla, ruku ji položila na pravé rameno a zničehožnic zmizela. Agara měla velkou radost a foukala tak pilně, že netrvalo dlouho a voda jezera začala odtékat do údolí, které bylo níž než to její. Agara svou vodou naplnila i to nové údolí a dál už to zase nešlo. Pamatovala, co ji říkala Mohana. Nadechla se zhluboka, velkým fouknutím zvedla vlny, které narazily do skály, která vodu držela v údolí a tak pořád dokola až ji prorazila a voda zase tekla níž do dalšího údolí a pak zase do dalšího. Tak to trvalo věky. Během té doby Agara dospívala a byla větší a větší. Pomáhala k tomu voda, která k ní z kopců potůčky přitékala a tím posilovala její řeku a i ryby se dobře množily. Po dlouhém čase Agara se svou řekou a rybami dorazila k velkému jezeru. Nejdřív si myslela, že je to moře, ale voda jezera nebyla slaná. Jezero bylo obrovské a Agara byla smutná, že na tak velké jezero se svoji silou nestačí a k moři se nikdy nedostane. Najednou se z jezera vynořila velká vodní víla

a kynula Agaře, aby poplula k ní. Agara se chvíli bála, ale nakonec se osmělila. Velká víla jí objala a řekla -jsem Elbena a ty musíš být jisto jistě Agara, že ano. Agara přikývla. Už mnoho let plním svou vodou toto jezero, které je větší a větší, ale stále se mi nedaří prorazit tamtu velkou skálu, která mi brání dotéci k moři. Když Agara slyšela o moři, hned se jí rozzářily oči a vyhrkla, já se také potřebuji dostat k moři. Víím to, pravila Elbena a také tu na tebe čekám, že s tvou pomocí tu skálu prorazím a společně k moři dotečeme. Agara nadšeně souhlasila. Druhý den začal velkou vichřicí. Vlny na jezeře byly obrovské a vytrvale narážely do skály. Elbena s Agarou se nadechly co to nejvíc šlo a naráz vyfoukly. Vlny se zvedly ještě výš a začaly skálu drolit od shora. Vily nadšením plakaly a foukaly a foukaly až ve skále vykutaly kaňon, kterým začala voda z jezera odtékat. Za skálou už nebylo žádné údolí jen placatá mírně skloněná krajina a tak voda z jezera rychle tekla dál a dál. No a najednou obě víly stály u jezera tak velkého jaké nikdy neviděly. Na jezeře byly velké vlny a víly si pomyslely jak asi bude velká jeho jezerní víla. Pak je ale velké vlny celé pokropily. Elbeně s Agarou bylo najednou všechno jasné. Voda byla slaná a to jezero bylo konečně dlouho hledané moře.

Tak Agara po mnoha letech dotekla k moři. Její rybí společenství v moři vesele skákalo a všem se tam moc líbilo, ale Agara věděla, že její poslání je správa řeky a že se musí vrátit do vnitrozemí a do hor. Některé ryby se s ní vracely proti proudu a jiné v moři zůstaly. Ale když se s nimi Agara loučila všechny slíbily, že se k ní někdy vrátí. Plynul čas a Agara pyšně plula svojí řekou nahoru a dolů a kde se zastavila, tam viděla, jak život na řece i kolem ní vzkvétá. Její voda byla celému kraji, kterým tekla ku prospěchu a rostliny z ní pily kořínky a zvířata se chodila napít k jejím břehům. Dokonce ryby, které zůstaly v moři, svůj slib dodržely a vrátily se k pramenům řeky, aby zde v milostných hrátkách zplodily nový rybí potěr. Agara byla šťastná a spokojená. Jednoho roku však nastalo velké sucho, které pak trvalo několik let. Vody v Agaře bylo dost, ale v lukách a lesích kolem byla zem suchem ztvrdlá na kámen. Jedné teplé letní noci dolehl k Agaře teskný pláč. Agara plula blíž k místu, odkud se pláč ozýval a na břehu spatřila bytost, kterou dosud nikdy neviděla.

Byl to člověk. Jak se jmenuješ, zeptala se Agara. Lunun hlesl člověk. Já jsem Agaramatka řeky -proč pláčeš, co se ti stalo? Lunun si hřbetem ruky otřel slzy a polohlasem začal Agaře vyprávět svůj příběh. Žijeme s mým kmenem v široké nížině, kde máme pole a naše sídla. Dařilo se nám dobře, ale sucho, které před lety začalo, náš život úplně změnilo. Vyschly potoky, které nám dávaly vodu a naše pole jsou suchá a nic na nich neroste. Mnoho našich zvířat pošlo a i lidé žízni umírají. Všechny zásoby jsme už vyčerpali a teď nejspíš umřeme hlady a žízni. Opustil jsem kmen, abych našel způsob jak přežít až jsem dorazil k tvým vodám. Kdyby tak alespoň část tvé vody mohla stéci k nám do nížiny. Agara pozorně poslouchala a bylo jí Lununa a jeho lidu líto.

Bylo už ale pozdě a tak oba usnuli. Za rozbřesku Agara svou větrnou silou rozpoutala velkou vichřici. Za nedlouho mnoho stromů z břehů a svahů napadalo do řeky, až byla celá řeka přehrazena. Voda se začala zvedat a přetékat přes nižší pravý břeh. Lunun nevěřil svým očím. Voda vymýlala nové koryto, které směřovalo do jeho nížiny. Radostí skákal a křičel na všechny lesy. Pak se uklidnil a padl před Agarou na kolena. Jak se ti mám odvděčit dobrá matko Agaro? Našla jsem v tobě zalíbení Lunune a ráda pomohu tobě i tvému lidu. Jako výraz mé náklonnosti ti dám nové jméno. Od teď jsi mým synem a jmenuješ se AGARUN. Agarun dojetím plakal a mnohokrát děkoval a ani si nevšiml, že Agara zmizela. Marně jí volal, ale Agara už byla daleko.

Od té doby tekla Agara k Elbeně jiným korytem. Agarun spěchal domů a všude ho vítali a děkovali za zázrak který učinil. Všem vyprávěl příběh o setkání s vílou Agarou a všem také vysvětloval, že ne jemu, ale Agaře - matce řeky je třeba děkovat. Řeka Agara tedy nově tekla Agarunovou nížinou a působila jako zázrak. Život v nížině byl brzy bohatší než kdy jindy. Na polích zrála úroda, studny byly plné vody, lesy se zaplnily všelijakou zvěří a v lukách se pásala stáda koz a ovcí. A lidé? Ti svoji novou řeku milovali. A když Agarun svolal všechny údolní lid, tak jim pravil. Na paměť a vzdání holdu matce řeky Agaře budeme každý třetí týden v měsíci srpnu v magické letní noci matku řeky uctívat. Vystavíme jí v řece trůn a k němu budeme skládat plody naší práce a děkovat Agaře za její zázrak. Všechny kmeny a jejich staršinové bezděčně souhlasili. A jak dohodli, tak činili. Každý rok v měsíci srpnu a jeho třetím týdnem se vypravili na lodích k trůnu Agary. Matce řeky Agaře se jejich počínání líbilo a pokaždé v ten čas usedla na svůj trůn a nechala si k nohám skládat dary. Za jejich lásku a vděčnost jim vždy slíbila hojnost úrody a ryb a také, že ochrání jejich obydlí před ničivými povodněmi.

Během mnoha let však lidé na Agaru zapomněli a nechovali se k její řece příliš ohleduplně. Agara také díky tomu mnohokrát lid u řeky vytrestala suchem nebo povodní. Potom si lidé vždy uvědomili jak moc Agaru potřebují, ale jejich vděk netrval dlouho. Ale každá nespravedlnost nakonec dočká svého napravení.

Od roku 2004 se naše město Louny ke starému Agarunovu odkazu přihlásilo a každoročně v třetím týdnu měsíce srpna matku řeky Agaru obřadem uctívá.

Pro město Louny sepsal : Josef Klesal